

20 Lagen om mervärdes- skattekonton för kommuner och landsting

20.1 Allmänt

Från kommunkontosystemet utbetalas ersättningar som kompenserar kommuner och landsting för ingående mervärdesskatt i inte skattepliktig verksamhet. Från den 1 januari 2003 sker uttagen från systemet över statsbudgeten. SKV har från denna tidpunkt befogenheter att kontrollera systemet. Detta sker med stöd av lagen om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting.

SKV får kontrollera att de rekviderade beloppen avser sådan mervärdesskatt som berättigar till ersättning från kommunkontosystemet samt att de rekviderade beloppen är korrekta.

Ett skäl till att redovisning ska ske i rätt system – mervärdesskattesystemet eller kommunkontosystemet – är att beräkningen av en del av Sveriges avgift till EU baseras på hur mycket mervärdesskatt som den svenska staten får in. Det är också viktigt att staten kan ha en kontinuerlig kontroll över hur mycket som återbetalas ur det särskilda systemet.

I det följande avses med kommun även landsting och kommunalförbund samt sådant beställarförbund som bedriver försöksverksamhet enligt lagen (1994:566) om lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst.

20.2 Föreläggande

Lagtext

14 §

Skatteverket får förelägga kommunen att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av handling som behövs för kontroll av rätten till ersättning.

SKV får förelägga en kommun att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av handling som behövs för kontroll av rätten till ersättning. Ett föreläggande kan tillgripas såväl inför ett första ersättningsbeslut, t.ex. då en ansökan om ersättning innehåller oklarheter, som därefter, t.ex. i samband med en stickprovskontroll. Enligt prop. 2001/02:12 s. 26 och 40 bör SKV utnyttja möjligheten att förelägga först när en kommun inte efterkommer en formlös begäran att lämna en viss uppgift.

20.3 Besök

Lagtext

15 §

Om uppgifter i en ansökan om ersättning behöver kontrolleras genom avstämning mot räkenskaper, anteckningar eller andra handlingar, får Skatteverket komma överens med kommunen om att en sådan avstämning skall göras vid besök hos kommunen.

SKV får, om uppgifter i en ansökan om ersättning behöver kontrolleras genom avstämning mot räkenskaper, anteckningar eller andra handlingar, komma överens med kommunen om att en sådan avstämning ska göras vid besök hos kommunen. De frågor som ska utredas vid besöket skall således ha aktualiserats av kommunens uppgifter i en ansökan om ersättning och avse vissa bestämda och avgränsade frågeställningar. En förutsättning är att SKV och kommunen är överens om att ett besök ska äga rum. Det är kommunen själv som avgör vilka räkenskaper eller andra handlingar som SKV ska få tillgång till vid besöket.

20.4 Revision

Lagtext

16 §

Skatteverket får besluta om revision hos kommunen för att kontrollera att uppgift som kommunen lämnat till ledning för ersättningsbeslut är riktig.

Vid revision får räkenskapsmaterial och andra handlingar som rör verksamheten granskas. Med handling avses framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel.

SKV får besluta om revision hos kommunen för att kontrollera att uppgift som kommunen lämnat till ledning för utbetalning av ersättning är riktig. Revision kan härvid avse ersättningsperioder under löpande kalenderår eller tid dessförinnan.

Vid revisionen får räkenskapsmaterial och andra handlingar som rör verksamheten granskas. Med handling förstås framställning i

skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel. Alla typer av handlingar får således granskas vid revisionen. Begreppet handling har här samma innebörd som i 3 kap. 11 § tredje stycket TL.

Lagtext

17 §

Vid revision skall kommunen tillhandahålla de handlingar och lämna de upplysningar som behövs för revisionen. Kommunen skall i övrigt lämna den hjälp som behövs vid revisionen.

Kommunen ska vid revisionen tillhandahålla SKV de handlingar och lämna de upplysningar som behövs för revisionen. Kommunen ska även i övrigt lämna den hjälp som behövs vid revisionen. Kommunens skyldigheter i detta avseende går emellertid inte hur långt som helst. Det kan inte krävas att kommunen direkt biträder vid själva granskningen genom att t.ex. göra sammanställningar och liknande för revisionen (prop. 2001/02:112 s. 40 – 41).

Eftersom det av lagstiftaren förutsatts att en revision av en kommun ska kunna bedrivas i samverkan finns inga tvångsåtgärder kopplade till kontrollen (prop. 2001/02:112 s. 30). Det finns heller inga bestämmelser om att kommunen har möjlighet att begära att en handling eller uppgift ska undantas.

Lagtext

13 §

Innan ett ersättningsärende avgörs skall kommunen ges tillfälle att yttra sig om det inte är onödigt.

Kommunikation

Förvaltningslagens bestämmelser om att ett ärende inte får avgöras utan att part har underrättats om uppgift som har tillförts genom någon annan än honom själv och han har fått tillfälle att yttra sig över uppgiften, gäller endast om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild. Med anledning härav har en särskild bestämmelse om kommunikation med kommunen införts.

Ett ersättningsärende får alltså inte avgöras utan att kommunen dels har underrättats om en uppgift som har tillförts av någon annan än kommunen, dels fått tillfälle att yttra sig över uppgiften. Detta gäller dock inte om det är uppenbart obehövt.

Kommunikationsskyldigheten ska således gälla i fråga om t.ex. revisionspromemorior.

20.5 Överklagande

Lagtext

21 § första stycket

Skatteverkets beslut om föreläggande enligt 14 § eller revision enligt 16 § får inte överklagas.

SKV:s beslut om föreläggande eller revision får inte överklagas.

20.6 Litteratur

Prop. 2001/02:112 Förändringar i kommunkontosystemet